

Szerkesztőség és
kiadóhivatal

Makó, Kazinczy-u. 3.

Megjelenik hétfő kivételével
minden nap.Fontosabb alkalommal hét-
főn reggel is.

M A K Ó I FÜGGETLEN ÚJSÁG

P O L I T I K A I N A P I L A P

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Félévre 3 K 50 f.

Egy hóra K 60 f.

Vidékre postán küldve:

Félévre 7 K — f.

Egy hóra 1 K 20 f.

Hirdetések díjszabás szerint.

Főmunkatárs telefon száma 63.

Főmunkatárs:
Dr. KISS PÁL.Felelős szerkesztő:
ESPERSIT JÁNOS.Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 110.

Meghívó

A makói függetlenségi és 48-as párt 100-as végrehajtó bizottságának t. tagjait a november 6-án, vasárnap délután 3 órakor a III-ik kerületi olvasóköri (posta-épület) megtartandó fontos értekezletre ezennel meghívom.

Nagy Károly.

kir. tanácsos pártelnök.

A mi nálunk hiányzik

Makó, nov. 4.

A horvát nép az ideai választáson erősebb volt, mint a magyar. Több volt benne a nemzeti öntudat, a kitartás, a lelkesedés és önzetlenség. Nem ijedt meg a szuronyoktól és pénzért, pálinkáért nem adta el magát. Szavazott a lelke, az érzése szerint s nem hódolt be a Khuen-féle választási eszközöknek. A horvátok kitartottak az ő nemzeti vágyaik mellett, hiába villogott a szurony, hiába folyt a pálinka.

Oda jutottunk tehát ezeréves állami lét után, hogy irigykedve kell néznünk a horvátokra. Ha a magyarban lenne annyi nemzeti öntudat, annyi önzetlen kitartás! Ha nem ijedne meg rögtön a hatalom haragjától, ha nem adná el a meggyőződését, törekvését, hazája sorsát pénzért, haszonért, pálinkáért! . . .

Csak még ezen az ideai választáson tartott volna ki törekvései mellett a magyar nemzet: már elértük volna a gazdasági önállóságot, állami függetlenségünk s boldogulásunk biztos alapját. De hát a magyar nemzet önállósági törekvésénél erősebb volt az idén Khuen pálinkája és pénze.

Mindenütt a világ nemzeti erő hatalmas fejlődését, diadalmos megnövekedését látjuk. Japán nagy hatalommá teszi a nemzeti lelkesedést. Norvégia független, boldog állammá lesz önerejéből. Törökország, a beteg ember, tud bojkottot rendezni az osztrák portékák ellen s evvel kicsikarni a hatalmas Ausztriától ötven milliónyi kárpótlást Boszniáért. Akármerre nézünk, erős, duzzadó nemzeti öntudat nagy-szerű munkáit látjuk. S mi éppen most vagyunk a leggyengébbek és legkisebbek. Más nemzetek elszánt kitartással ragaszkodnak törekvéseikhez. Mi éppen az idén mondottunk le minden, de minden nemzeti törekvésünkről. Nem vágyunk már semmire, nem követelünk semmit. Nyakunkra vettük Khuent, akit jobb időkben háromszor is kidobtunk, mikor mint a császári akarat ügynöke jött hozzánk. Most épp olyan császári ügynök, mint akkor volt, csak még sokkal több milliót követel a nemzetől, mint akkor s most elfogadtuk, magasztaljuk, hajlongunk előtte.

Bejárhatjuk az egész világot, nem találunk ma még egy ilyen gyenge, még egy ilyen megvásárolható, még egy ilyen mindenről lemondó nemzetet, mint a magyar. Itt a példa: mennyivel több, mennyivel szelárdabb, mennyivel hozzáférhetősebb még a horvát nép is nálunk!

Nem jó nekünk ma Horvát, országba nézni. Erős, diadalmos nemzeti öntudat sugárzik ott s a mi szemünk most nincs ahhoz hozzászokva. Nem jó nekünk a horvát választások eredményeiről elmélkedni.

Fáj az összehasonlítás. Nagyon elszégyelhetjük magunkat miatta.

Pedig hát csak a természeti törvény nyilatkozott meg ebben. Az, hogy amelyik szervezet többször kap valami méregből, az ezzel a méreggel szemben érzéketlenné, immunussá válik. Magyarország még sose próbálta a korrupció mérgeinek ilyen nagy adagát, mint amelyet Khuen az idén beadott neki. Hisz a legdrágább választás, a Bánffyé, mindössze hétmillió koronába került. Khuen több mint harmincmillió koronás választási korrupcióval mérgezte meg a magyar nemzetet. Ennyi mérreghez nem volt még szokva a nemzet szervezete. A mérgezés sikerült. Jövőre talán már immunus lesz a nemzet a Khuen-féle adagokkal szemben s akkor valószínűleg itt is más eredménye lesz a választásnak.

— A város töképezéseinek gyümölcsöztesítése. Megemlékeztünk már arról, hogy Pákh Kálmán városi gazdasági szaktanácsos indítványt adott be Makó város képviselőtestületéhez, melylyel azt célozta, hogy a városnak 800 ezer koronás töképezésen föld vásároltassék és a föld adassék ki egyeseknek haszonbérbe, így a töké nagyobb kamatot fog hozni, mintha az takarékpénztárilag gyümölcsöztesítik. Az indítvány fölött ma délelőtt tartott ülésben hosszasan tárgyalt Makó város tanácsa, de az indítványnak a közgyűlés elé terjesztését nem véleményezi a városi tanács, mert a földbirtok még úgy sem hozza meg a kamatját, mint a pénz, de nem véleményezi még azért sem, mert olyan nagyobb földbirtok nincs is a környéken, mit a város megvehetne.

A tejjac vizsgálata

A cserepesek sérelme

— Lapunk tudósítójától —

Makó, nov. 4.

Ma délelőtt Csala Károly rendőrkapitány megvizsgálta a tejjacot, hogy miként tesznek eleget a tejárusok a rendőrkapitány által kiadott tejjaci szabályrendeletnek. A rendőrkapitány ugyanezen alkalommal jelölte ki azoknak a tejárusoknak a helyét, kik tiszta tejet árulnak és azoknak, kik fölözöttet.

A tejjacra vonatkozó rendelet tárgyában ma szerkesztőségünkben jártak a makói cserepes iparosok s elpanaszolták helyzetüket, melybe a rendőrkapitány rendelete már is juttatta őket s bizonyára teljesen tönkre fogja tenni egész iparukat.

A rendelet szerint ugyanis tilos a jövőben a piacon a tejneműeknek cserepedényekben való árulása. Tudva, hogy a tejjac eddig mennyi cserepedénynek a használatát tette szükségessé, ennek a betiltása valóban végpusztulását jelenti a makói cserepes iparnak.

Elmondották a méltán elkeseredett szegény emberek, hogy míg az államhatalom iparuk fejlődését igyekszik támogatni, a mit igazol az is, hogy az idén is három darab 300—300 koronás alapítványal három makói ifjút küldött ki a miniszter a cserepes ipar szakszerű tanulására addig a hatalom másik kezével agyonüti ezt az ipart s hiába valóvá teszi ezzel természetesen a szakszerű állami kiképzést is.

Kifejtették a cserepesek azt is, hogy a tejneműeknek cserepedényekben árusítása semmivel se egészségteleb, mint a cinnezett bádóg edényekben. Mindeniknél a tisztaság a fő és *elegendő* is. Ezt pedig egyformán lehet ellenőrizni mind a két fajta edénynél. Sőt — úgy mondják — hogy a cserepedény inkább tisztítható, mert állja a forró vizet, míg a cinnezett bádóg edényről a cinn mindjárt lepatogzik s nyomában mindjárt fellép a rozsdá, mielőtt forró vízzel akarják mosni. Ekkor aztán veszedelmesebb minden cserepedénynél.

Szerintök vagy nem tudják a cinnezett bádóg edényt tisztán tartani vagy ha tisztán akarják tartani,

Ajálja a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ujonnan, a modern kor igényeinek megfelelően berendezett üzletét a Fővárosi elsőrangú cégeknél több éven át mint

BIRÓ JÁNOS férfi szabó **Makó**

Dessewffy tér 4. szám alatt. Tökegy féle-ház. o—o o—o árban készítettnek. o—o o—o szabász működtem, mely elég garanciát nyújt arra, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítsem.

Nagy választék hazai és külföldi szövetekben.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Elsőrendű munkások felvételnek.

akkor rozsdát kapnak a tisztasághoz. Míg a cserépedény mindenképpen s mindenkor tisztítható s állandóan tisztán tartható.

Ha ez mind így igaz, akkor csakugyan nincs értelme, hogy a tejpiacon is a cinnezett olomedény használatát rendeljék el az eddigi cserépedények helyett. S mindenestre vigyázni kell, nehogy túlzott rendőri gondoskodás miatt egy egész olyan iparágat tegyenek tönkre, a mely iparág városunkban százaknak adja meg munkájuk után a mindennapi kenyeret.

A cserepedések különben, mint mondták, az alispánt keresik fel holnap küldöttségileg, hogy panaszukra orvoslást keressenek.

Sztrájkolnak a háziasszonyok

Tanuljanak a makóiak

Makó, nov. 4.

Ha lapot veszünk kezünkbe, egyebet sem olvasunk, mint panaszt a piac drágasága miatt, amelynek a fináléja mindig az, hogy segítsen a bajon az állam, meg a törvényhatóság. Maga a társadalom pedig meg se moccan, pedig talán annak állna módjában leginkább orvosolni a piaci üzerek lukapásait.

Oh ez nem is volna oly nehéz, mert csak egy kis összetartásra és erős akaratra volna szükség — a mi bájos háziasszonyaink részéről.

Példának állítjuk a fogarasi háziasszonyokat, akikről tudósítónk a következőket írja:

A fogarasi asszonyok *Oláh Béla* né aljárásbíróné kezdeményezésére a drágaság leküzdése céljából sztrájkba léptek — a piac ellen.

Az erre a célra megválasztott tiztagu hölgybizottság bohát tanácskozás tárgyává tette az egész ügyet és abban állapodott meg, hogy a heti piac hiénáinak viselkedését, kihívó magatartását és a mesterségesen felszöftött árakat megtorlandó az előre megállapítandó piaci áraknál senki sem ígér többet, inkább nem vásárol egy fillér árut sem.

Az előre megállapított árak nagyságát pedig a rendőrségen megtartott tanácskozáson a következőleg állapították meg.

Rántani való csirke párja 70 fillértől 1 koronáig. A legszebb, legnagyobb pár sütni való csirke 2 korona. Kisebb csirkék 1 koronától 2 koronáig. Egy pár sovány liba 4-50 korona, 4-80 korona. Egy darab kövér, nagy liba 6 koronától 7 koronáig. Egy pár sovány kacsa 2 koronától feljebb. Tojásból 8 darabot 40 fillérért, vagy legvégső esetben 4 darabot 20 fillérért. Tejfelnek 80 fillér literje, tehát 20 fillér egy fertály. Vajnak 1-20 kor. kilója, 40 fillér negyed kiló. Aludt tejnek 14 fillér literje. A szép, sűrű aludtej 20 fillér. Dió 3 korona egy véka, szép batul alma 1 korona vékája.

A fogarasi asszonyok tehát tetté váltották a fenyegetésüket. Hatalmas csattanóval válaszoltak a piaci uzorának. Hogy sikeres lesz a küzdelem, az is valószínű.

Egyebekben újabb értekezlet hívott össze a tizes bizottság, amelyre falragaszokon hívták össze a város összes gazdasszonyát.

NAPI HIREK

Közelg a tél

A fákról lehulló megsárgult levelek, az erdő zizegő harasztja, a reggeli dér, meg a ködök egyként hirdelik a természet haldoklásának. S aztán, ha meghalt a természet, jó a nyomor irtózatos, szomorú képe. Szünetelnek a külső munkák, sok ember marad kenyér nélkül. Ott hon, a kicsi lakásban fonyadt kópú asszony, meg sápadt, éhező gyermekek dideregnek fáznak s az apa tehetetlenül nézi a vergődést. Nincs kenyér, nincs szén, nincs fa s ami a legfontosabb, nincs munka.

Az uri közönség bálazni jár. Váltják egymást a zsurok, a szorék, a bálók, a társadalom vigad, mikor szegény, nyomorult embertársai a legnagyobb nyomorban élnek. Szemképrázató toalettök, selymek és csipkék suhognak a báltermek parkettjein, mesés értékű gyémántok, briliánsok és gyöngyök szórják vakító sugaraikat a jól fűtött teremben s nem gondolnak arra, hogy hány szegény ember, meggyötört családapa bámulja akkor a halvány mécsvilágot, kezei közé temetett fejjel s hogy hány szerencsétlenek zug gyilkos, halálos gondolatot az örökké kísértő démon, a szerencsétlenek végső menedéke: a *mors imperator*.

Ha azok a báli ruhák egyszerűbbek lennének, ha csak félannyi gyémánt és arany vakitaná a szemeket! Milyen szép, milyen nemes, milyen nobilis volna, ha egyszerű ruhában jelenne meg a bálon, pláne jótékony célú bálokon, a hölgyek azt mondanák: „Uraim és hölgyeim, nem hoztattam erre a bálra külföldről a toalettet, nem hoztattam Párisból a kalapot, hanem itt van a különbözet, a tél nyomorultjainak adom.”

— Rendkívüli közgyűlés a megyén. Néhány halasztást nem tűrő ügy elintézése a vármegyén rendkívüli közgyűlés tartását tette szükségessé, ezért *Jakabffy István* főispán e hó 12 én, szombaton délelőtt 10 órára rendkívüli közgyűlésre hivta össze a vármegye törvényhatóságát.

— A szegényháziak élelmezése. Makó város képviselőtestülete ma-jus havi közgyűlésén, mint ismeretes, *Rankl Jánost* bizta meg a szegényneházi ápoltak élelmezésével. A képviselőtestületnek ez ellen a határozata ellen *Kökényessy Géza* egész a belügyminiszterig felebezett. A *Kökényessy Géza* felebezésének a miniszter helyét nem adott és erről a vármegye útján értesítette Makó városát. A miniszter leiratát ma delelőtt tartott ütésében tárgyalta a városi tanács és ennek alapján kimondotta, hogy felhívja *Rankl Jánost* arra nézve, hogy a szegényneházi ápoltak élelmezését a már megkötött szerződés értelmében haladéktalanul kezdje meg.

— Szabadságolt tisztviselő. *Almássy Gyula* városi főpénztári ellenőr, hivatkozással megrongált egészségi állapotára, kérvényt adott be a városi tanácshoz, melyben egy havi szabadságot kér. A városi tanács ma tárgyalta a kérelmet és *Almássy Gyulának* a kért szabadságot megadta és arra az időre a főpénztári ellenőri teendők ellá-

tásával *Czigeldrom Lajos* könyvelőt bizta meg.

— A ménöki hivatal műszerei. A város műszaki kivatala új műszerek beszerzése végett már régebben beadványt intézett a városi tanácshoz. A városi tanács azonban jó ideig nem látta szükségesnek új műszerek beszerzését, így nem is tárgyalta a kérelmet. A városi főmérnök azonban egyre sürgette az új eszközök beszerzését, azért a tanács mai ülésén tárgyalás alá vette a beadványt és hosszas vita után 150 koronát utalványozott ki a mérnöki hivatalnak új műszerek beszerzésére. Ez ellen a kiutalványozás ellen kevés szavunk lehet, mert ha az új eszközökre szükség van, azokat minden körülmények között be kell szerezni. Csak aztán a főmérnök ne használja fel ezeket az új eszközöket a még árkolatlan utcák kiárkolására.

— A tehénjárás gazdaság kérelme. Néhány nappal ezelőtt megemlékeztünk arról, hogy a tehénjárás gazdaság, tekintettel arra a körülményre, miszerint az ő bikái a tél folyamán a csordajáráson levő istállóiban el nem férnek, azt a kérelmet intézte a városi tanácshoz, hogy az engedje meg 3 vagy 4 bikának a tél folyamán a városháza udvarán levő istállóban való elhelyezését. A városi tanács mai ülésén tárgyalta a kérelmet és annak helyet adott.

— Fogynak a 48-as honvédek. Abban a hatalmas kötetben, a mely a kormány 1909. évi működéséről és az ország közállapotáról szól, szerényen huzódik meg a következő jelentés: „Ami az 1848—49-iki honvédek és ezek özvegyeinek állami ellátását illeti, az 1909. év végén 1 tábornok, 22 tőzstiszt, 411 főtiszt, 935 altiszt, 4347 közlegény és 206 honvédőzveggy, összesen 5912 egyén részesült nyugdíjban; vagy állandó ellátásban, a létszám tehát az előző évvel szemben 1017 főnyi csökkenést mutat.” A szabadságharc dicsőséges hadseregének katonái, sajnos, most már egyre nagyobb számban dőlnek ki a sorból. A hatvan esztendő előtti elszánt és lelkes ifjakból immár törődött aggasztások lettek, akik felett ott lebeg a kárlehetetlen halál pusztító kaszája.

— Bezárt iskolák. Megemlékeztünk már arról, hogy a városi főorvos véleménye alapján *Galambos Ignác* dr. polgármester az összes elemi iskolákat és óvodákat bezáratta a növendékek között föllépett kanyaró, vörheny és difteritis járvány miatt. A polgármester rendelete ma érkezett meg az iskolákhoz, miért is az iskolák és óvodák összes növendékeit haza engedték.

— A város és főmérnöke. A város szervezési szabályrendelete értelmében joga van a város főmérnökének magánykialakot is folytatni. *Kolossy Jenő*, a város főmérnöke a szervezési szabályrendeletnek azt a pontját úgy értelmezte, hogy neki joga van a hivatalos órák alatt maganmunkálatokat végezni. Tette is ezt jó ideig a főmérnök. *Galambos Ignác* dr. polgármester azonban hamar észrevette, hogy ha a főmérnök a hivatalos órák alatt magánmunkálatokat végez, elhanyagolja a város műszaki dolgait és ennek alapján utasította a főmérnököt, hogy hivatalos óráit pontosan tartsa be. E határozat ellen a főmérnök a vármegyénél keresett jogorvoslatot és 2000 korona kárpót-

lást kért az elvesztett maganmunkálatokért. A vármegye akként döntött a főmérnök dolgában, hogy a szervezési szabályrendelet értelmében joga van ingyen maganmunkálatokat végezni, de kötelessége betartani a hivatalos órákat. A vármegye döntése alapján aztán Makó város tanácsa mai ülésén kimondotta, hogy a városi főmérnök tartozik hivatalos óráit betartani.

— A mezőrendőrség újjászervezése. Makóváros külterületén a kézbesítést, közbiztonsági és állategészségügyi szolgálatot hat mezőrendőr látja el. *Rákossy Gyula* rendőrkapitány azt tapasztalta, hogy a mezőrendőri intézmény a mostani szervezetében nem felel meg a hozzá fűzött követelményeknek, mert csaknem mindegyike egy-egy kis földdel rendelkezik, melynek művelése elvonja őket tulajdonképeni hivataluktól. Ezen okoktól indítva, a rendőrkapitány ma indítványt adott be Makóváros képviselőtestületéhez, melyben azt javasolja a rendőrkapitány, hogy a mezőrendőröktől vonassék meg a lőtartási átalány és tartson részükre a város bent a városházánál lovakat. Egyben köteleztessék a mezőrendőrök szintén a városházánál lakni, hogy velük a rendőrkapitány bármikor rendelkezessék és őket a külterületen oda rendelje, hol részint a kézbesítés szükséges, részint a rendfentartása igényli. A rendőrkapitány indítványát legközelebbi közgyűlésén tárgyalja a város képviselőtestülete.

— Tüntető borbélyok. A makói borbélyok tekintettel arra a körülményre, hogy az ára mindennek emelkedett, megegyeztek abban, hogy november hó elsejétől kezdődőleg felemlék a borotválás árát. Egyik társuk azonban, kinek a nevét nem akarjuk megírni, nem tartotta be a megállapodást. Ez arra indította a többi borbélyokat, hogy tegnap este tüntettek renitens társuk ellen. Az úgy a rendőrkapitány elé került és ő fog köztük igazságot tenni.

— Időjárás. (Meteor jóslása). A kilátásba helyezett szapora eső meglelt, így most már a buza kelésének mi sem állja útját, sőt az ősz folyamán meg is erősödhetnek, mivel — mint még szeptember elején kilátásba helyeztem — hosszú ősz lesz. Eső szűn és kellemes időjárás várható, amit csak itt-ott zavarhat meg változás.

— Hódmezővásárhelyi meg a makói rendőrségen. A „*Vásárhelyi Reggeli Ujság*”-ban olvasuk a következő érdekes közleményt:

— Micsoda átirat! . . . Édös jó istenöm! De sok apró tökéletlenséget ki lehet sütni pihent észszel! És a mi hires szomszédunknak, Makó városának tekintetes rendőrhatalósága igen nagyon pihent észről tesz tanuságot, amikor átir városunk rendőrkapitányának, hogy: Makón faforgácson sütni tilos a gesztenyét, — csakis a fa-széken való sütés van megengedve. Tehát azok a gesztenye-sütőgetők, akik átmennek Makóra vásárra, vagy egyéb alkalommal árulni, — ahoz tartásuk magukat, hogy Makón nem szabad faforgácson sütni . . . Hát nem furcsa?

— Lelén is terjed a járvány. A hasított körmű állatok veszedelmes betegsége: a száj- és körmfájás eddig még elkerülte a szom-

szédos Püspöklelet. Ma azonban arról értesít bennünket lelői tudósítónk, hogy a száj- és körömfájás ott is fellépett, miért is a hatóság elrendelte a forgalmi zárlatot.

— **Makóra ha rossz vagy.** Hoffmann Annát már régebben kitiltotta a rendőrhatalóság a város területéről. Ez azonban ennek dacára ma visszatér Makóra. A rendőrök azonban csakhamar észrevették és eltoloncolták a városból.

— **Tolvaj szomszédok.** Péli József magyarsanádi gazdálkodónak az idén igen sok muhar szénája termelt, melyet egy-egy kocsióra való bogjában adott el. Pár nappal ezelőtt Bikisán Tódor és Lázár István szintén magyarsanádi lakosok jelentek meg Péli József tanyáján és alkudoztak egy boglyára, de nem vettek. Az új folyamán azonban a boglya szénája mégis eltűnt. Péli gyanúja mindjárt Bikisán Tódorra és Lázár Istvánra irányult, mit a csendőrséggel is közölt. A csendőrség ezen az alapon vezette be a nyomozást. A két ember kivallotta, hogy a muhar szénát éjnek idején kocsin ők vitték el Péli tanyájáról. Mindkettő ellen lopás miatt indították meg az eljárást.

— **Birkahusra éhezett.** Azt tartják, hogy így szüretkor, meg utána legjobb eledel a birkapaprikás tarhonyával. Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy az élelmi cikkek drágulásával a birka husnak az ára is felment, *Szlanosik* János véghegyházi lakosnak nem telt birkahusra, de mivel nagyon szeretett volna egy kis jó birkapaprikást enni, úgy segített magán, hogy *Holubek* Antal birkáiból ellopott egyet. Minthogy a károsult fél gyanúja mindjárt őre irányult, jelentést tett a csendőröknek, kik éppen akkor jelentek meg Szlanosik Jánosnál, mikor az a birkát nyuzta. A meglepett ember kezdetben mindent tagadott, de aztán mégis kénytelen volt elismerni, hogy *Holubek* Antal birkáját ő lopta el. A birka tolvaj ellen az eljárás megindult.

— **Nagy tűz a vidéken.** Az elmúlt éjjel kigyuladt *Juhász* Károly dombiratosi lakosnak egyik szalma boglyája és erről az egész takarmány állománya leégett. A kár 1400 korona, mely biztosításból megtérül. E tüzesetnél a hatóság azonnal megtartotta a vizsgálatot és megállapította, hogy a tűz a szalmát hordó kocsisok vigyázatlanságából keletkezett, nevezetesen úgy, hogy a kocsisok a gyufákat elhanyagolták.

— **Hurokra került dohánysempész.** Dacára annak, hogy nemesak a fináncok, de a csendőrök is üldözik a dohánysempészeket, mégis sok a dohánysempész, mert a szűz dohány szegény és gazdag előtt kedvelt árucikk. Ma délelőtt a csendőrök a bánhegyesi határban elcsípték *Fecskanik* János totkolósi dohánysempészt, mikor az Bánhegyesről egy zsák szűz dohánnyt szállított. Ellene ezért megindították az eljárást.

— **Cirok lopás.** Igy ősszel a kunágotaiak úgy vannak a cirokkal, mint a legtöbb helyen a csirkeloppással. Mindgyik napra esik egy-egy belőlük. Lapunknak csaknem minden számában írunk az utóbbi időben a kunágotaiak ciroklopásáról. Kunágotai levelezőnk írja nekünk, hogy Kunágotán csupa fiatal emberekből álló betörő banda alakult a cirok lopásra. Ennek a bandának a tagjai *Petrényi* József, *Balázs*

Lajos, *Fábián* László. Ezek egyike sem idősebb 17 évesnél, de már az idén több helyre betörték és mindenütt kisebb-nagyobb mennyiségű cirkot loptak el. Pár nappal ezelőtt *Róth* János magtárát törték fel és onnan, éjnek idején 53 kilogramm cirkot loptak el, melyet *Fein* Adolf cirok-kereskedőnek akartak eladni, mikor a csendőrök rajtuk ütöttek. A megrémült suhancok hamar bevallották minden bűnüket és ellenük több rendbeli betöréses lopás miatt indult meg az eljárás.

— **A portugál forradalom.** Alig pár napja zajlott le Portugáliában a nagy forradalom, amelynek eredményeképp elűzték a királyi családot s kikiáltották a köztársaságot. Evtizedeken át készültek erre az óriási átalakulásra a portugálok s a most száműzött király apja, *Don Carlos* idejében egymást érték a forradalmi titkos összejövetelek. A makói *Urania* színház a nagy eseményeket történelmi sorrendben fogja bemutatni a makói közönségnek s hatalmas történelmi dráma keretében *Don Carlost* és korát mutatja be szombat esti előadásán, hogy teljesen tiszta képet nyerjen róla a közönség *magáról a forradalomról is*, amelyet egész lefolyásában, a legapróbb részletekig, az utcai harcokkal együtt színiere hoz. A tartalmas műsort, amelyben még egy történelmi hős, *Habsburgi Rudolf*, a királyi ház megalapítója is szerepel, fényessé teszi ez a nagyszabású attrakció s a közönség előkelő szórakozást talál az *Urania* szombat esti előadásán.

Makói Urania Színház.

November hó 5 én szombaton este 8 órakor

fényes előadás

a következő kitűnő műsorral:

1. **Habsburgi Rudolf.** dráma.
2. **Kardhal-halászat** a nagy Oceanban gyönyörű látványosság.
3. **A veszettség áldozata.** Kacagtató humoros.
4. **Milánó és a székesegyház.** Színes látványosság.
5. **Pali torevador lesz.** Rendkívül humoros történet.
6. **A furfangos bankár leány.** Humoros.
7. **Don Carlos,** Portugália királya. Történelmi látványosság, a portugál forradalom előkészítése.

Helyárak: I. hely 80, II. hely 60, III. hely 40, karzati ülő 50, karzati állóhely 20 fillér.

Kedvezményes bérletfűzetek válthatók **Endrei Márton** és **Vészi Dezső** urak üzletében, este a a pénztárnál.

November hó 6-án vasárnap két előadás: délután 4 és este 8 órakor.

Tisztelettel:

AZ IGAZGATÓSÁG.

A házi tolvaj

Eltűnt száz koronás

— Lapunk tudósítójától —

Makó, nov. 4.

Özvegy *Zsifku* Péterné csanádpalotai asszonynak már régebben üresen állott udvarán egy lakása, melyet nagy nehezen kiadott ezelőtt egy hónappal *Kis* György nevű szatócsnak.

Az öreg asszony igen meg volt lakójával elégedve, hiszen nem sok szemetet csinált, mikor kora reggeltől késő estig üzletében volt elfoglalva. Lakására csak aludni járt.

Két héttel ezelőtt a lakó arra kérte a háztulajdonost, hogy engedné meg, miszerint *János* nevű állás nélküli öcscsét, ki különben is beteges, befogadhassa lakásába addig, míg jobban lesz, illetve állást kap.

Zsifkuné nem szívesen engedett a kérelemnek, de attól félt, hogy bérlőjét elveszti, engedett. A fiatal ember még aznap este beköltözött bátyja lakására. Ezt azonban nem szerette *Zsifkuné* a házában, mert az bátyjával ellentétesen, folyton otthon tartózkodott.

*Zsifkuné*nek tegnap valami dolga akadott Nagylakon és még korán reggel elment hazulról, gondosan bezárta lakását.

Mig *Zsifkuné* Nagylakon járt, *Kis János* felfeszítette a konyha ajtót és behatolt a szobába, hol először is a szekrényt törte fel. Ebben azonban a ruhaneműeken kívül nem talált más elemelhető. Erre pedig nem volt szüksége. Neki pénz kellett. Tudta pedig jól, hogy *Zsifkuné*nek van pénze a házában, mert azt nem csak hallotta, de a saját szemével látta is. Főlhányta tehát az ágyat, melynek szalmazsákjában egy ujságpapírosban 300 korona volt elrejtve. Ezekből egy darab száz koronást magához vett és azalatt eltűnt Csanádpalotáról.

Zsifkuné csak a délutáni órákban jött meg Nagylakról és mikor házat feltörve, holmiját felturva találta és *Kis János*nak nem volt se híre, se hamva, mindjárt tisztában volt a dologgal. A betörőt feljelentette a csendőrségen, hol megindították a nyomozást. A tolvaj kézre kerítése nem lesz nehéz, mert ábrázata friss égési sebekkel van borítva.

Lapelárusító fiuk felvétetnek a kiadóhivatalban.

KÖZGAZDASÁG

Gabonaárak.

Ruza	— — —	18—18.20	K
Árpa	— — —	12—12.40	"
Zab	— — —	8 — —	"
Uj-Tengeri	— — —	8.40—8.50	"
Ó-Tengeri	— — —	10—10.70	"

Árak 50 kilogramonként koronákban értendőek.

Hagymaárak:

Vereshagyma	— — —	6—6.40	"
Foghagyma I. rendű	— — —	34—	"
" II. "	— — —	28—28.00	"
Dughagyma	— — —	20—	"

Az árak száz kilogramonként korona értékben értendő.

REGÉNY.

A zsidó kántor leánya.

Írta: Egy volt 48-as honvédtűzér.

(6)

Itt megálltak — s mielőtt végkép távozott volna a főhadnagy, még egyszer keblére szoritotta őt és egy kinyitható arany szivecskét nyújtott át Izának az akkori módi szerint abban rejtett kis haj koszorúval, viszont Iza az édes anyjától örökölt egy arany medaillát adott emlékül, a melyből édes anyja haját kivette, s abba a magáéból helyezett el egy kis fonatot, mondván: Ime megfosztom magamat legkedvesebb emlékemtől és szívem-lelkem egész szeretetével nyujtom azt neked. Gondolj reám! Hordozd szerencsével. Ez legyen talizmánod! Isten veled! Ezzel elváltak egymástól.

1848. tavaszától minél jobban közeledtünk a meleg forró napokhoz, annál melegebb napjai kezdtek lenni a magyar kormányoknak úgy, hogy akarva, nem akarva, kénytelen volt belemenni az önvédelembe.

Nem volt elég az első 10 zázlőalj honvéd, nem a nemzeti őrsereg a nemzetiségi felbujtattak lecsillapítására, hanem 200.000 honvéd ujoncot volt kénytelen a kormány az országgyűléstől kérni, a mit az egy szóval, lélekek meg is ajánlott, látván és tudván azt, hogy most már a bécsi hatalommal is fel kell vennie a harcot, ha csak elenyészteni nem engedí a magyar nemzetet e földszinéről.

Mindezen veszedelmes jeleneken felül még a volt császári tisztek szint kezdtek vallani.

Mind ez megbizhatatlanságuk, ingadozó magaviseletük által gyakori esetekben igazoltatott is.

Ezért közülük sokan itt hagyták a magyar kormány alatti szolgálatot, visszatértek oda, honnét jöttek, így természetesen az egész hadjárat alatt ellenünk harcoltak.

Kétszáz ezer ujonczhoz sok legény kellett, így valamint az egész országban, úgy Kiskéren is megszólalt a Verbung szeptember havában.

Mindössze két szál ujoncz honvéd volt e kis község kompententiája.

(Folyt. követk.)

Önt is érdekli, hogy Károlyi Mihály megnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**
 talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló, kocsis és-butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormentesítő **olaj.**
 Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.
 Terpentin, benzín, petrole-elsőrendű gépkenő **olajok és zsirok.** Saját készítettű **meszelők, kefék, ecsetek** — dus választékban.

A MAKÓI „FÜGGETLEN UJSÁG“

ujjonnan és motorerőre berendezett **könyvnyomdája** készít mindenféle nyomtatványt **izlésesen, modernül, jutányosan.**

Hirdetések árszabás szerint.

Telefon szám 110.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kazinczy-utca 3 szám.

Építkezésből visszamaradt 500 drb. elsőrendű, prima vályog napi áron eladó. Megtekinthető **Kazinczy u. 3.**

Ha ŐSZÜL a haja Lukács-féle Hajregenerátort használja.

Teljesen ártalmatlan szer, mely rövid használat után vissza adja az őszhajnak eredeti színét, fiatalkori szépségét, rugékonyságát Sem kezét, sem ruhát nem piszkit. Használati utasítás minden üvegen.

Kapható **egyedül Lukács Ferenc** Megváltó gyógyszerárában Aradi-u.

Kiadó üzlethelyiség! esetleg műhelynek is az **Iritz Sámuel özvegye cég** Főtéri házában a Hunyadi-utcai 000 felőli oldalon. 000

Fegyverjavító műhely Makó 0000 Szent-István tér. 0000

Műhelyemben gyárilag végzek **fegyverek javítását és átalakítását, fegyvercsövek barnítását vagy feketítését; új fegyveragyakat** Bármily javítások pontosan lesznek műhelyemben elkészítve. Ugyanott ügyes fiuk **TANONCUL** felvétetnek. Tisztelettel:

Halász Károly fegyverműves.

Ismeretségge bíró emberek fényes mellékkeresetre tehetnek szert. — Ajánlatok e lap kiadóhivatalában intézendők.

Elabó szőlő-föld. Patkos Istvánnak az új-kortyogóban levő 1 napos szőlő földje örökáron **eladó.** 000 Tudakozódni lehet: 000 **Szentpéteri Sámuellel** 2463. szám alatt Rákócy-utca.

Olesó bevásárlási forrás!

Megnyilt Király Lajos Női divatáruháza Rotter Gyula mellett a „Korona szálloda“ átellenében.

Olesó árban lehet beszerezni a legdivatosabb **női kabátokat.** Nagy raktár fehéreneműekben: **női ingek, háló kabátok, és nadrágok, Clot, lüszter, schiffon alsók és kötények, Csecsemő és intézeti leány kelengyék, női Sapkák. Gyermek ruhák, Szörnye gallérok és muffok.**

Nagy választék Szövet és csipke blúzokból és szövet aljakból.

Szabott árak!